

Rośliny lecznicze w procesie migracji. Z badań wśród imigrantów europejskich i paragwajskich w Lesie Atlantyckim w Argentynie

Rośliny lecznicze w procesie migracji. Z badań wśród imigrantów europejskich i paragwajskich w Lesie Atlantyckim w Argentynie

Pracownia Antropologii Migracji IEiAK UW serdecznie zaprasza na XXVII Seminarium Migracyjne z udziałem dr hab. Moniki Kujawskiej z IEiAK UW.

Data dodania: 18-11-2021

Przydatne informacje Link do strony wydarzenia: [spotkanie online \(zoom\)](#) [1]

Miasto: Warszawa

Data rozpoczęcia: 14-12-2021

Godzina: 17:00

Rośliny lecznicze odgrywają znaczącą rolę w procesie migracji, szczególnie dla społeczności, dla których ziołolecznictwo stanowi podstawę medycyny domowej i warianty medycyny komplementarnej. Tematykę zajmowaną są w trakcie badań etnograficznych i etnobotanicznych wśród imigrantów i ich potomków z Europy Środkowej oraz z Paragwaju w argentyńskiej prowincji Misiones w latach 2007-2019. Społeczności te współzamieszkują Las Atlantycki w Misiones lecz posiadają odmienną historię zasiedlania tego regionu. Migrujący do Misiones Europejczycy doświadczyli radykalnej zmiany klimatu i środowiska. Wschodni Paragwaj i Misiones w Argentynie należą do tego samego ekoregionu Lasu Atlantyckiego Górnej Parany. Historia Misiones do XIX wieku poruszana jest silniej z Paragwajem niż z Argentyną. W okresie kolonialnym ludność tubylcza i metyska swobodnie poruszała się w tym obszarze. Dziś granica między Argentyną a Paragwajem na rzece Paranie nie stanowi bariery ekologicznej i kulturowej, jedynie politycznej. Ruch migracyjny z Europy do Misiones zakończył się przed wybuchem II Wojny Światowej, zaś liczba imigrantów z Paragwaju w Misiones stale rośnie. W kontekście ziołolecznictwa, podstawy ontologiczne (wyrażone w naturalizmie) i etiologie Europejczyków oraz metysów paragwajskich byłyby na tyle bliskie, iż wymiana (bądź zawłaszczanie) roślin i wiedzy na ich temat byłoby możliwe. W

procesie migracji ważną rolę odegrały ogrody przydomowe, gdzie ujawniły się elementy bio-dziedzictwa kulturowego badanych społeczności. Podczas wyjazdu pragnę skupić się na praktykach i procesach poznawczych, w ramach których imigranci z Europy rodzimokrajowej oraz ich potomkowie odtwarzali wiedzę ziołoleczniczą z krajów pochodzenia i zdobywali/wytarziali nową wiedzę w tym zakresie. Ponadto, pragnę zwrócić uwagę na znaczenie ludności metyskiej pochodzenia paragwajskiego i ich rolę w zaznajamianiu osadników z Europy z rodzimymi roślinami lasu subtropikalnego, jak również pośrednio z dziedzictwem Indian Guaraní oraz dziedzictwem kolonialnym, szczególnie Jezuitów, w zakresie roślin leczniczych.

Biogram:

Dr hab. **Monika Kujawska** pracuje jako adiunkt w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego. Głównymi obszarami jej zainteresowań są etnobotanika, antropologia środowiskowa i antropologia medyczna. Od 2007 r. prowadzi badania w prowincji Misiones w Argentynie wśród imigrantów i potomków Europejczyków (m.in. Polaków, Niemców, Szwajcarów), jak również wśród imigrantów z Paragwaju. Od 2016 r. prowadzi też badania wśród Ashaninków, rdziennej ludności Amazonii peruwiańskiej. Badania te skupiają się na relacjach między ludźmi i roślinami, w szczególności dotyczą znaczenia ziołolecznictwa w procesie migracji i w obrębie medycyny komplementarnej, znajomości i użytkowania dzikich roślin jadalnych, relacji między leczeniem a żywieniem. Monika Kujawska wraz z Łukaszem Łuczajem, Joanną Sosnowską i Piotrem Klepackim opracowali archiwalne materiały pochodzące ze zbioru prof. Adama Fischera w PTL, czego rezultatem było wydanie tomu „Rośliny w wierzeniach i zwyczajach ludowych. Sownik Adama Fischera”. Wszystkie te projekty finansowane były przez NCN.

Link do strony IEIAK UŁ: <https://etnologia.uni.lodz.pl/pracownicy/dr-hab-monika-kujawska/> [2]

Link do RG: <https://www.researchgate.net/profile/Monika-Kujawska> [3]

Link do Academia.edu: <https://unilodz.academia.edu/MonikaKujawska> [4]

Polecana literatura:

Kujawska M., Schmeda-Hirschmann G. 2022. The use of medicinal plants by Paraguayan migrants in the Atlantic Forest of Misiones, Argentina, is based on Guaraní tradition, colonial and current plant knowledge, *Journal of Ethnopharmacology*, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S037887412...> [5]

Voeks, R. A. 2016. Diaspora ethnobiology. In: *Introduction to Ethnobiology*. U. Albuquerque and R. Alves (eds), Springer, pp. 39-45.

Adres URL źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/rosliny-lecznicze-w-procesie-migracji-z-badan-wsrod-imigrantow-europejskich-i>

Odniesienia

[1] <https://us04web.zoom.us/j/76903866733?pwd=ZnIWSENCUEs4dDlscDZgZlR2NMYkZvdz09>

[2] <https://etnologia.uni.lodz.pl/pracownicy/dr-hab-monika-kujawska/>

[3] <https://www.researchgate.net/profile/Monika-Kujawska>

[4] <https://unilodz.academia.edu/MonikaKujawska>

[5] <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378874121009314?via%3Dihub>